

ZĘBICE – DZIEJE MIEJSCOWOŚCI

II. Zębice w latach 1251-1810

Najwcześniejsza pisemna wzmianka o Zębicach pochodzi z 1251 roku. Miejscowość miała rację bytu dzięki swojemu położeniu. W jej pobliżu znajdowała się ważny trakt drogowy łączący Wrocław z Opolem. To właśnie dzięki niemu oraz bliskości Zębic ze stolicą Śląska wieś mogła rozwijać się. Zębiczanie trudnili się przeważnie pracą na roli. Od 1855 roku wieś posiadała własny młyn. Płody rolne (zboże i mąkę) sprzedawano w pobliskich ośrodkach miejskich. Z pobliskich lasów pozyskiwano surowce naturalne (głównie drewno). We wsi działała drewnitnia (dane z lat 30. XIX wieku)¹⁶.

Zębice administracyjnie oraz sądowo podlegały wrocławskim instytucjom kościelnym. Wieś, jak i okoliczne ziemie, wchodziły w skład dóbr Szpitala i Kościoła Świętego Ducha we Wrocławiu. Były one w posiadaniu duchownych od 1251 roku, kiedy to zostały nabyte przez kler w wyniku wymiany dóbr¹⁷.

Kościół i Szpital Św. Ducha we Wrocławiu

Źródło: http://www.dokumentyslaska.pl/werner/wroclaw/kosciol_sw_ducha.html, data dostępu: 12.07.2012

Życie i losy zębiczan wielokrotnie związane były z wielkimi procesami społeczno-religijno-politycznymi. Jednym z nich był rozłam w chrześcijaństwie, który zapoczątkował Marcin Luter swoim wystąpieniem w XVI wieku. Konsekwencją tak zwanej reformacji był podział wyznaniowy chrześcijan zachodnich na: rzymskich katolików oraz protestantów¹⁸.

¹⁶ Materiały dotyczące Zębic..., s. 123.

¹⁷ J. G. Knie, *Alphabetisch-statistisch-topografisch Übersicht aller Dörfer, Flecken, Städte und anderen Orte der Königl. Preuss. Provinz Schlesien*, Breslau 1830, s. 660. Por. Materiały dotyczące Zębic..., s. 124.

¹⁸ http://edukacja.gazeta.pl/edukacja/1,124764,6745294,Reformacja_w_Europie_i_w_Polsce_.html, data dostępu: 02.05.2012.

Następstwem tego był skład wyznaniowy ludności Zębic. W latach 30. XIX wieku wieś zamieszkiwało 189 osób, wśród których było 28 katolików i 161 ewangelików (luteran). Kościół i cmentarz katolików znajdował się w Świętej Katarzynie (niem. Cattern), luteran – w Sulimowie (niem. Silmenau)¹⁹.

Dawne kościoły parafialne zębiczan w:

Sulimowie (ewangelicki)

Świętej Katarzynie (katolicki)

Źródła: <http://wroclaw.hydral.com.pl/photo.action?view=&id=793603&idEntity=506818>, data dostępu: 11.07.2012. <http://wroclaw.hydral.com.pl/photo.action?view=&id=910170>, data dostępu: 11.07.2012

---

19 J. G. Knie, *op. cit.*, s. 661. Por. Materiały dotyczące..., s. 124.